

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS DOMBOG

HØJESTERETS KENDELSE
afsagt fredag den 26. juni 2015

Sag 242/2014

Advokat AS kærer Østre Landsrets kendelse om tilbagekaldelse af beskikkelse som forsvarer i sagen:

Anklagemyndigheden

mod

TS

I tidligere instans er afsagt kendelse af Østre Landsrets 19. afdeling den 4. november 2014.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Jytte Scharling, Jens Peter Christensen og Michael Rekling.

Påstande

Advokat AS har nedlagt påstand om, at beskikkelsen som forsvarer for TS ikke burde være blevet tilbagekaldt.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

Advokat AS har navnlig anført, at det ikke er bevist eller tilstrækkeligt godtgjort, at han kendte til salærdelingsaftalen af 18. august 2014 eller tillægget hertil af 3. september 2014. Det er ikke advokat AS'S håndskrift, der fremgår af aftalen.

Udgangspunktet for vurderingen af en advokats habilitet må være advokatens forklaring. Han har forklaret, at han intet kendskab har til salærdelingsaftalen. Denne forklaring er støttet af advokat *A9'S* erklæring til Østre Landsret om tilblivelsen af aftalen, hvoraf det fremgår, at advokat *AS* ikke havde kendskab til aftalen.

I den mailkorrespondance, som er beslaglagt hos advokat *X1* er advokat *AS'S* navn tillige ikke nævnt, hvilket understøtter det manglende engagement.

Det skal ikke kunne komme advokat *AS* til skade, at der er andre, der har lavet en aftale, som omtaler ham.

Landsretten har anvendt to forskellige bevisvurderinger i afbeskikkelsesspørgsmålene, idet advokat *A7* ikke blev afbeskikket, selvom der også er fremkommet oplysninger om denne.

Anklagemyndigheden har navnlig anført, at man er enig i landsrettens vurdering af omstændighederne i sagen. Det forekommer således ikke sandsynligt eller troværdigt, at advokat *AS* ikke skulle kende til salærdelingsaftalen.

Anklagemyndigheden er endvidere enig i, at det vil være i strid med retsplejelovens § 734, stk. 1, eller princippet heri, jf. herved retsplejelovens § 61, hvis en beskikket forsvarer afregner en del af sit salær med en forurettet i sagen.

En salærdelingsaftale som den foreliggende vil endvidere være i strid med de advokatetiske regler.

Den blotte omstændighed, at det udadtil vil kunne fremstå som om, at forsvareren er inhabil, er tilstrækkelig til, at der kan ske afbeskikkelse.

Landsrettens afgørelse er baseret på en helt konkret vurdering, og det kan således ikke føre til et andet resultat, at advokat *A7* ikke tillige blev afbeskikket.

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår afbeskikkelse af en forsvarer i tilfælde af, at den pågældende har truffet aftale med en forurettet i sagen om, at en del af forsvarerens salær skal tilfalde den forurettede.

Højesteret tiltræder af de af landsretten anførte grunde, at det må lægges til grund, at advokat

AS var eller blev bekendt med aftalen af 18. august 2014 i nær tilknytning til beskikkelsen som forsvarer den 19. august 2014 uden at tage afstand fra aftalen og tilkendegive dette, og at han havde viden om, at *X1* var vidne og angiven forurettet i sagen vedrørende betydelige beløb.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 734, stk. 1, varetager – ligesom andre bestemmelser i retsplejelovens kapitel 66 om sigtede og hans forsvar, herunder bl.a. § 730 om sigtedes ret til at vælge en forsvarer – grundlæggende retsplejemæssige hensyn til som led i en retfærdig rettergang at sikre et troværdigt effektivt forsvar for personer, der er sigtede i straffesager, jf. herved også artikel 6, stk. 3, litra c, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Bestemmelsen må således også ses i sammenhæng med retsplejelovens § 126, hvorefter advokater skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik, og med Advokatrådets vejledende advokatetiske regler.

Det salær, som efter retsplejelovens § 741, stk. 1, tilkommer en beskikket forsvarer, betales af statskassen og udredes ligesom sagens øvrige omkostninger foreløbig af det offentlige med senere ret til at søge dette dækket hos en domfældt.

En aftale, hvorefter en beskikket forsvarer skal afgive en del af dette salær til en forurettet i sagen, fører til, at vedkommende ville være udelukket fra at handle i sagen som dommer, jf. retsplejelovens § 734, stk. 1, jf. § 61, ligesom en sådan aftale strider mod grundlæggende retsplejemæssige hensyn.

På den anførte baggrund tiltræder Højesteret, at advokat *AS* savner fornøden habilitet til at virke som forsvarer i sagen, jf. retsplejelovens § 734, stk. 1, og at beskikkelsen af ham som forsvarer for *TS* derfor må tilbagekaldes, jf. § 736, stk. 1, 1. led.

Anklagemyndighedens påstand tages derfor til følge.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

Statskassen skal betale kæresagens omkostninger for Højesteret.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 26. juni 2015.

Lisbeth Primdahl Østerby
kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 4. november 2014 kl. 14.00 satte Østre Landsret retten i retsbygningen, Bredgade 42, København.

Retten beklædtes af landsdommerne Linde Jensen, Bo Østergaard og Peter Thønnings, samt af domsmændene , og

Som rettens formand fungerede landsdommer Linde Jensen.

Som protokolfører fungerede souschef Janis Bjørnestad.

Retsplejelovens §§ 66, stk. 2, og 91, stk. 1, var iagttaget.

Der foretoges fortsat hovedforhandling:

19. afd. nr. S-704-13:

Anklagemyndigheden

mod

1) T1

Født juni 1946

(advokat A1 besk.)

2) T2

Født august 1961

(advokat A2 besk.)

3) T3

Født august 1965

(advokat A3 besk.)

4) T4

Født maj 1962

(advokat A4 besk.)

5) T5

Født oktober 1957

(advokat A5 , besk.)

6) T6

Født juli 1967

(advokat A6 , besk.)

7) T7

Født november 1958

(advokat A7 besk.)

Reserveforsvarer for alle tiltalte er advokat A8 (besk.)

Denne retsbog angår spørgsmålet om de beskikkede forsvareres habilitet og beskikkelse

Ingen var tilsagt eller mødt.

Der fremlagdes brev af 21. oktober 2014 fra advokaterne A6 og A3
brev af 22. oktober 2014 med bilag fra advokat A7 brev af 21.
oktober 2014 fra advokat A4 breve af 21. og 31. oktober 2014 fra advokat
A5 brev af 21. oktober 2014 fra advokat A9
brev af 22. oktober 2014 fra advokat A1 , brev af 23. oktober 2014 fra T4
., brev af 24. oktober 2014 fra advokat A2 , e-mail af 3. november 2014 fra
advokat A5 bilagt udateret redegørelse fra T5 brev af 31.
oktober 2014 fra SØIK samt politirapport dateret (rettelig) den 30. oktober 2014.

Efter votering vedrørende forsvarerbeskikkelserne i sagen set i lyset af oplysningerne i ekstraktens fane 53 og senere fremkomne oplysninger afsagdes sålydende

k e n d e l s e:

Ved brev af 17. oktober 2014 har Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) tilsendt landsretten skriftligt materiale, som giver landsretten anledning til at overveje, om flere af de i sagen beskikkede forsvarere opfylder de krav, der gælder vedrørende en beskikket forsvarers habilitet, jf. retsplejelovens § 734.

De beskikkede forsvarere har efter anmodning fra landsretten afgivet skriftlige udtalelser til landsretten i anledning af det modtagne materiale.

Sagsfremstilling

1. Overordnet om ankesagens forløb til dato herunder vedrørende beskikkelse og salær til forsvarerne

Ankesagen S-704-13 angår den tiltale, som SØIK har rejst mod 7 tiltalte for blandt andet bedrageri af særlig grov beskaffenhed efter straffelovens § 279, jf. § 289, stk. 2, og forsøg herpå vedrørende forskellige ejendomshandler og -projekter med tilknyttet udstedelse og videresalg af pantebreve til forskellige investorer. Sagen blev i 1. instans hovedforhandlet over 73 retsmøder ved Retten i Næstved, der afsagde dom den 22. februar 2013. De tiltalte blev i vidt omfang fundet skyldige i den rejste tiltale og idømt fængsel af 2 til 5 års varighed. Alle tiltalte har anket dommen med påstand om frifindelse, og den 11. marts 2013 sendte SØIK ankemeddelelse til Østre Landsret med påstand om domfældelse efter et berigtiget anklageskrift og skærpeelse. Det var i den forbindelse oplyst, at tiltalte T7

ønskede advokat A8 København, som forsvarer. Ved brev af 22. april 2013 anmodede advokat A10 om beskikkelse for tiltalte T7

Den 23. april 2013 anmodede advokat A11 og advokat A1, begge om beskikkelse for henholdsvis tiltalte T5 og tiltalte

T1 Ved retsmøde afholdt den 25. april 2013 blev hovedforhandling i ankesagen berammet over 61 retsdage i perioden marts 2014 til marts 2015. Landsretten tilkendegav i den forbindelse, at man var indstillet på, at der kunne beskikkes en reserveforsvarer i sagen, og anmodede de beskikkede forsvarere om efter fælles drøftelse at fremkomme med forslag til valg af reserveforsvarer. Ved retsbogstilførsel af 25. april 2013 beskikkede landsretten advokat A10, advokat A11 og advokat A1

i henhold til de tidligere fremsatte anmodninger, ligesom advokat A2, København, blev beskikket for tiltalte T2, advokat A3, København, for tiltalte T3 og advokat A6, København, for tiltalte T6

Den 15. maj 2013 anmodede advokat A12 Aarhus, om beskikkelse for tiltalte T4 og landsretten beskikkede advokat A12 den 17. maj 2013. På baggrund af brev af 27. maj 2013 fra advokat A1, beskikkede landsretten den 7. juni 2013 advokat A8 som reserveforsvarer for alle tiltalte efter forslag fra de tiltalte bortset fra tiltalte T2. Den 4. november 2013 blev advokat A7 beskikket som forsvarer for tiltalte T7 i stedet for advokat A10. Den 22. januar 2014 anmodede advokat A13 om beskikkelse for T5, og landsretten beskikkede advokat A13 og tilbagekaldte beskikkelsen af advokat A11 den 28. januar 2014.

Hovedforhandlingen blev påbegyndt i landsretten den 7. marts 2014 og fortsatte ved en række retsmøder afholdt i marts, april, maj og juni 2014. Ved e-mails af 18. august 2014 anmodede tiltalte T4 og advokat A4, København, om, at advokat A4 blev beskikket som ny forsvarer for T4. Ved retsmøde den 19. august 2014 blev anmodningen om forsvarerskifte gentaget af tiltalte T4, som angav, at baggrunden for ønsket var personlige årsager, som han ikke ønskede at uddybe. Advokat A4, der var mødt, oplyste, at han kunne møde på alle berammede dage og havde mulighed for at indtræde i sagen med omgående virkning, idet han i fornødent omfang havde sat sig ind i sagen og drøftet dens hidtidige forløb med T4. Advokat A12 oplyste til anmodningen om forsvarerskifte, at han havde indtryk af, at T4 havde sat pris på deres samarbejde i sagen. Ved samme retsmøde anmodede tiltalte T5 om, at advokat A5, København, blev beskikket som ny forsvarer for ham. Tiltalte T5 oplyste, at baggrunden for ønsket var, at han ikke gik godt i spænd med advokat A13, og at han derfor havde fundet en ny forsvarer, som han fandt kunne give ham et bedre forsvar. Advokat A5, der var mødt, oplyste, at han kunne møde på alle berammede retsdage og havde mulighed for at indtræde med omgående virkning, idet han i fornødent omfang havde sat sig ind i sagen. Advokat A13 oplyste, at T5's indstilling var ny for ham, og at der efter hans opfattelse havde været et udmærket samarbejde, og at T5 hidtil havde givet udtryk for tilfredshed med sit forsvar. Anklagemyndigheden havde ikke bemærkninger til ønskerne om forsvarerskifte. Efter votering tog landsretten anmodningerne til følge og beskikkede advokat A4 som forsvarer for tiltalte T4 og advokat A5 som forsvarer for tiltalte T5. Advokat A12 og advokat

A13 blev afbeskikket og fratrådte retsmødet den 19. august 2014 kl. 10.15 uden yderligere bemærkninger.

Hovedforhandlingen i sagen blev herefter fortsat planmæssigt ved retsmøder i august, september og oktober 2014.

Det bemærkes, at landsretten efter anmodning har tillagt alle beskikkede forsvarere a conto salær foreløbigt af statskassen. Herunder er advokat A7 tillagt salær ved retsbog af 20. juni 2014 og advokat A8 advokat A12 advokat A13 er tillagt salær ved retsbog af 3. juli 2014. Advokat A12 og advokat A13 er endvidere tillagt særskilt a conto salær vedrørende retsmødet den 19. august 2014.

2. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet's brev af 17. oktober 2014 til Østre Landsret

Ved brev af 17. oktober 2014 til Østre Landsrets 19. afdeling sendte SØIK nyt materiale til sagen. Det drejede sig om akter fra en anden verserende straffesag mod et vidne i sagen, X1 som den 9. oktober 2014 var blevet sigtet for overtrædelse af straffelovens § 158, jf. § 23, jf. § 21, ved i en periode ultimo 2013 til ultimo 2014 at have forsøgt og medvirket til at vidner, der skulle afgive forklaring i Østre Landsret i forbindelse med hovedforhandlingen i sag S-704-13 skulle have udbetalt penge, der var helt eller delvist fremskaffet ved sigtedes foranstaltning, hvis disse vidner aflagde falsk forklaring i retten. Det var endvidere anført, at der den 9. oktober 2014 blev foretaget ransagning hos X1 og at der i den forbindelse blev fundet dokumenter, som kan give anledning til landsrettens overvejelser om habilitet i forhold til en eller flere af de nuværende forsvarere i sagen.

Det var anført i de tilsendte akter, at der i august og september 2014 tilgik SØIK oplysninger om, at der i forbindelse med enkelte skift af forsvarere i nærværende sag, havde været drøftelser og aftaler om returkommission/"kick back" således, at en forsvarer skulle betale en del af sit salær til X1. Det var anført, at X1 fremstår som forurettet i sagen, idet han var en af de investorer, som aftog pantebreve i forbindelse med de ejendomshandler, som er omfattet af tiltalen. X1 der har virket som advokat i Aarhus, blev erklæret konkurs den 26. maj 2014.

På baggrund af en henvendelse fra tiltalte T2 blev der den 8. september 2014 afholdt møde hos SØIK mellem på den ene side tiltalte T2 og dennes forsvarer, advokat A2, og på den anden side repræsentanter for SØIK. I henhold til notat fra mødet udarbejdet af SØIK oplyste tiltalte T2 blandt andet, at X1 tilsyneladende havde indgået aftale med den hovedtiltalte i sagen, T6 om, at en del af de penge, som nogle af sagens forsvarere betalte til X1 skulle bruges til at betale vidner i sagen. Ifølge notatet – som advokat A2 efterfølgende havde haft til gennemsyn – oplyste advokat A2, ved mødet, at han fra advokat A12 og advokat A13 havde fået oplyst, at de var blevet mødt med krav om betaling af 20 % og 30 % af deres salær til X1

Af politirapport dateret 11. september 2014 vedrørende en aftalt afhøring af advokat X2 Aarhus, fremgår det blandt andet, at advokaten, der under byrettens behandling af sagen var forsvarer for tiltalte TS, i marts 2013 på baggrund af en henvendelse fra tiltalte T7 bragte advokat A7 i forslag som forsvarer for tiltalte T7 X2, talte den 31. oktober 2013 med advokat A7 i anledning af, at advokat A7 nu skulle beskikkes som forsvarer for tiltalte T7 A7 oplyste, at han samme morgen var blevet kontaktet af X1, der stillede et forslag, som indebar, at advokat A7 kunne blive beskikket som forsvarer for T7. Det var således en betingelse for, at han kunne få beskikkelsen, at han betalte 20 % af sit salær til X1. Advokat X2 rådede advokat A7 til at modtage beskikkelsen, idet ønsket om beskikkelse jo var kommet fra tiltalte T7 og ikke X1, og bare afvise kravet fra X1 hvis det blev fremsat igen. Advokat X2 oplyste, at han i maj/juni på ny talte med advokat A7, der viste ham et brev fra X1, der bad om afregning af sin andel af advokat A7's a conto salær. Advokat X2 havde rådet advokat A7 til at meddele X1 at han kunne "rende og hoppe", samt sende en kopi af brevet til både Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og Østre Landsret. A7 var meget usikker på, hvad han skulle gøre, og havde udtalt, at han var bange for, at han allerede var for involveret i "sagen" og således ville skade sig selv. Han var dog enig med advokat X2 om, at han under ingen omstændigheder ville betale noget til X1. Advokat A7 havde under samtalen videre nævnt, at advokat A12 havde kon-

taktet ham tidligere med et tilbud om at blive reserveforsvarer i sagen mod betaling af 20 % af sit salær til X1 hvilket X1 også havde bedt advokat A12 om at betale i forbindelse med hans beskikkelse. Endelig har advokat X2 forklaret, at han kort tid efter på ny talte med advokat A7 der fortalte, at X1 efter at have modtaget hans og advokat A12 og advokat A13's afvisning af betaling havde skrevet til dem igen og truet dem med afbeskikkelse, hvis de ikke betalte. Advokat A7 havde spurgt advokat X2 om ikke han hellere skulle betale X1 for at undgå ballade, hvilket advokat X2 havde frarådet, idet han henviste til, at advokat A7 var blevet henvist via ham. Adspurgt under afhøringen, om advokat A7 efter advokat X2's viden havde betalt noget til X1 forklarede advokat X2 at det var han sikker på, at advokat A7 ikke havde. Det fremgår, at politirapporten er gennemlæst og underskrevet af advokat X2

I det fremsendte materiale indgår tillige en politirapport af 26. september 2014 vedrørende telefonisk afhøring af et vidne i nærværende ankesag, X3, som til politiet skulle have forklaret, at han var indkaldt til at afgive forklaring i ankesagen i landsretten ultimo oktober 2014, og at han medio september 2014 var blevet kontaktet telefonisk af en ukendt mand, som tilbød vidnet 10.000 kr. for i landsretten at forklare om et yderligere møde mellem vidnet og T6 hvor vidnet skulle have set nogle billeder eller malerier. Vidnet, der ikke har været involveret i noget sådant, bad om at blive kontaktet af T6 hvis denne ville ham noget. Vidnet havde ikke hørt mere til sagen. Det fremgår, at den pågældende politirapport er oplæst og godkendt af vidnet.

Ved Københavns Byrets kendelse af 7. oktober 2014 fik SØIK tilladelse til at foretage ransagning på X1's firma- og privatadresser i , og hvilket skete den 9. oktober 2014. Ved ransagningen beslaglagde politiet forskellige akter og effekter.

I de kopier af de beslaglagte akter, som SØIK har sendt til landsretten til brug for ankesagen, er blandt andet e-mail korrespondance for perioden juni-august 2014 mellem X1 på den ene side og blandt andet advokat A12 advokat A13 og advokat A7 på den anden side. Det fremgår blandt andet, at X1 ved e-mail af 19. juni 2014 til advokat A12 advokat A13 og advokat A7 skrev:

"Idet jeg henviser til de aftaler, der foreligger i ovenstående sag har jeg på mine hjemmelmænd forstået, at tidspunktet for første regningsudskrivning i sagen nærmer sig.

Jeg vedhæfter oversigter over den måde, som jeg har forstået, at andre advokater, der deltager i sagen, vil fakturere på for i alt 17 retsdage til og med udgangen af indeværende kvartal, hvortil kommer salærdebitering for forberedelsestid på forventet 400.000 kr. + moms.

Jeg går ud fra, at i hver især anvender de samme parametre ved jeres regningsudskrivning.

Jeg modtager gerne kopier af de fakturaer, I udskriver, således at der kan følges op på, hvorledes der videre skal forholdes, når betaling på fakturaerne er indgået."

Ved e-mail af 19. juni 2014 til X1 anførte advokat A13 "Hej X1 står uforstående over for, hvad meningen er med nedenstående". Til dette svarede X1 i e-mail af 19. juni 2014: "Hej A13, blot for at gøre det nemmere for dig med de 30 %, X1". Ved e-mail af 20. juni 2014 fra A13 til X1 var det anført: "Hej X1, der må være tale om en misforståelse". Det fremgår endvidere, at advokat A12 ved e-mail af 19. juni 2014 til X1 anførte: "Kære X1 jeg ved ikke lige, hvad du mener med denne e-mail. Vi har ikke nogen aftale. Vi tales ved". Advokat A7 skrev i e-mail af 19. juni 2014 til X1 "Ikke forstået!". Ved e-mail af 1. juli 2014 fra X1 til advokat A13 advokat A12 og advokat A7 var det anført blandt andet, at X1 efter modtagelsen af advokaternes svar på e-mailen af 19. juni 2014 var nødsaget til "skriftligt at præcisere de tidligere i ovennævnte sag indgåede mundtlige aftaler om, at advokat A12 hertil skulle afgive 20 % af salæret, A7 ligeledes 20 % og A13 30 %". Det fremgik endvidere, at beløbene udgjorde betaling for at skaffe advokaterne forsvarerhverv i sagen, og at der efter sommerferien ville blive udtaget stævning og sendt en redegørelse til Østre Landsret, såfremt der ikke omgående kom en tilfredsstillende løsning på sagen i overensstemmelse med de oprindeligt indgåede aftaler. Det fremgår videre, at advokat A13 i e-mail af 4. juli 2014 anførte, "Hej X1, det er tidligt på sommeren, at du har fået solstik". A7 anførte i e-mail af 9. august 2014 til X1 at han var lige så forundret over X1's e-mail af 1. juli 2014 som e-mailen af 19. juni 2014. Advokaten anførte endvidere, at han var kommet ind i sagen som forsvarer for T7 på anbefaling fra advokat X2 og at han derfor afviste at betale X1 nogen form for henvisningspro-

vision, hvilket efter advokat A7'S opfattelse også ville stride mod de advokatetiske regler.

I de beslaglagte dokumenter var tillige kopi af tiltalte T5'S underskrevne brev af 17. juli 2014 til advokat A13. Det fremgår heraf, at T5 i forlængelse af et møde havde "gennemtænkt den problemstilling, som vi drøftede", og at T5 bad advokat A13 om omgående "at løse ovennævnte sag", således at "unødigt disput imellem flere af sagens parter dermed undgås", og at T5 ville skifte advokat, medmindre dette skete. T5 anførte endvidere blandt andet, at han allerede havde "indgået en aftale med en anden advokat, som vil kunne træde til uden yderligere varsel", og at denne advokat alene var "oplyst om mulighederne for et advokatskifte og ikke årsagerne". T5 anførte tillige, at han håbede, at "sagen løses i mindelighed, således at vi kan undgå unødigt disput og fortsætte samarbejdet".

I de beslaglagte dokumenter var desuden et flere sider langt dokument benævnt "memo i forhold til advokater" fundet ved ransagning på X1'S firmaadresse. Dokumentet indeholder en række optegnelser og overvejelser om aftaler vedrørende salærdeling og baggrunden herfor, samt mulighederne for at søge sådanne aftaler effektueret.

Endvidere har landsretten modtaget kopi af et ved ransagningen fundet brev dateret 25. august 2014 fra advokat A12 til X1 med omtale af flere henvendelser fra X1 og et møde den 15. august 2014 med T6, T5 og T4 i hvilken forbindelse advokat A12 var blevet mødt med krav om, at han skulle afstå en del af sit forsvarersalær i sagen til X1, og at han ellers ville blive afsat som forsvarer for T4.

Endeligt har landsretten modtaget kopi af en ved ransagningen fundet aftale af 18. august 2014 og tillægsaftale af 3. september 2014.

I aftalen – der fremtræder som et fortrykt aftaledokument med håndskrevne tilføjelser på blanke felter, og som fremstår underskrevet af antagelig X1 og advokat A9 og dateret den 18. august 2014 – hedder det (de nedenfor understregne passager er tilføjet i dokumentet med håndskrift):

"Aftale

Imellem parterne

X4 APS
&

Adv.f.a. X5

aftales dags dato følgende samarbejdsaftale.

Det aftales, at X4 APS

yder advokaterne A4 og A5

relevant bistand i forbindelse med sagen i Østre Landsret 19. afd. Nr. S-704-13.

Ydelsen vil inkludere relevant indførelse i sagen, gennemgang af dokumenter – og forberedelse til retsmøderne i hovedforhandlingen. Det aftales ligeledes assistance til den eventuelle skriftlige procedure.

Assistancen kan ydes gennem 3 mand.

Afregning – honorering herfor aftales til at forfalde d.1. oktober, d. 1. december 2014 samt 1. februar og 1. april 2015. Og eventuelt tilsvarende med udgangen af hvert kvartal ved en forskydning af dagene, hvor næste afregning bliver d. 1. juli 2015 og tilsvarende fremefter.

Det aftales, at afregningen vil udgøre et fast beløb på kr. 7.000 skriver syvtusinde kr. pr. afholdt retsmøde. for begge advokater, hvor A4 fungerer som forsvarer for T4 og A5 som reserveforsvarer.

Betalingsfristen af aftalt til 8 dage netto.

Ydes der A4 særskilt honorar for forberedelse modtager X4 APS 50% heraf. For særskilt betaling for udfærdigelse af procedure modtager X4 APS 33 1/3 % heraf. Antages A5 ikke som reserveforsvarer gælder aftalen uændret for A4 men betalingen pr. møde nedsættes da til kr. 4.000

Således aftalt"

I tillægsaftalen af 3. september 2014, der alene fremstår underskrevet antagelig af

X1 hedder det:

"TILLÆG TIL AFTALE AF 18.08.2014 MELLEM X4 APS (i det følgende X4 APS og Advokatfirma X5 v/advokat X9 (i det følgende X5)):

a. A5 er ikke som forudsat ved indgåelse af den oprindelige aftale indtrådt som reserveforsvarer, men derimod som egentlig forsvarer for en af de tiltalte.

X4 APS assisterer derfor som aftalt i den oprindelige aftale A5 i fornødent omfang i denne del af sagen.

b. Den aftalte honorering på kr. 7.000,00 pr. retsdag til X4 APS udgør herefter for A4's vedkommende kr. 4.000,00 pr. retsdag.

Tilsvarende betaling ydes af X5 pr. retsdag vedrørende A5

Ved halve retsdage reduceres beløbet pr. forsvarer til kr. 2.000,00.

Aflyses retsmøder således, at forsvarerne fortsat honoreres, udgør betalingen pr. forsvarer til ~~X4A5~~ kr. 800,00 vedrørende sådanne aflyste møder.

- c. For bistand til forberedelsen honoreres ~~X4A5~~ for så vidt angår det beløb, retten tillægger ~~A5~~ med 50%.

Der ydes ikke bistand/betaling vedrørende ~~A5S~~ procedure i sagen.

- d. I øvrigt gælder bestemmelserne i hovedaftalen fortsat uændret.

Århus, den 3/9 2014
f. ~~X4A5~~

København, den
f. Advokatfirmaet ~~X5~~

Det fremgår, at tillægsaftalen den 4. september 2014 med e-mail blev sendt fra ~~X1~~ til advokat ~~A9~~ e-mailadresse, ~~X1~~ anførte ved fremsendelsen:

"Hej ~~A9~~

Jeg fremsender vedhæftet tillæg til aftalen af 18. f.m., således som jeg forstår, at aftalen nu er ændret/suppleret.

Du bedes medunderskrive og returnere et eksemplar hertil."

Ved ransagningen på ~~X1'S~~ kontor blev tillige fundet et dokument, som indeholder en opregning af de vilkår, der er indeholdt i den udarbejdede tillægsaftale.

3. Forsvarernes skriftlige bemærkninger og telefoniske henvendelser til landsretten

Ved retsmøde afholdt den 21. oktober 2014 gennemgik anklagemyndigheden oplysningerne i fane 53. Landsretten anmodede herefter forsvarerne advokat ~~A4~~, advokat ~~A5~~, og advokat ~~A7~~ om skriftlige redegørelser med bemærkninger til de fremkomne oplysninger. Samtidig tilkendegav retsformanden, at landsretten forventede og opfordrede til, at de øvrige beskikkede forsvarere, som måtte have oplysninger af betydning for spørgsmålet om forsvarernes habilitet og beskikkelse, straks meddelte disse til landsretten med kopi til anklagemyndigheden.

Ved brev af 21. oktober 2014 anførte advokat **A6** og advokat **A3**

blandt andet, at de ikke havde lod, andel eller på nogen måde tilknytning til det forløb, der er beskrevet i fane 53 omkring afregning af salærandele. Advokaterne anførte endvidere, at ingen klienter eller trediemænd modtager eller har modtaget nogen andel af de salærer, som er afregnet til advokaterne som forsvarere i sagen, og at noget sådant ville være advokaterne uhørt. Advokaterne anførte tillige, at de ikke var bekendt med yderligere informationer af betydning for forsvarernes habilitet og beskikkelse.

Ved brev af 22. oktober 2014 anførte advokat **A1** – under henvisning til advokat **A6** og advokat **A3/S** brev af 21. oktober 2014 – at han ikke havde lod og andel i eventuelle aftaler om salærfordeling omtalt i fane 53, ligesom han ikke havde indgået aftaler om sit eget salær i sagen.

I brev af 21. oktober 2014 fra advokat **A9** til landsretten hedder det:

”Efter aftale med advokat **A4** og advokat **A5** skal jeg herved kort redegøre for forløbet i forbindelse med den for Landsretten fremlagte aftale mellem **X4 APS** og advokatkontoret **X5**. Aftalen er underskrevet af advokat **X1** og undertegnede.

Undertegnede fungerer til dagligt som personaleansvarlig partner og beskæftiger sig udelukkende med civile retssager. Jeg har således ikke erfaring med eller kendskab til straffesager.

Søndag den 17. august 2014 omkring kl. 16, blev jeg kontaktet af advokat **X6**, der oplyste, at han havde overtaget et mindre advokatkontor i Århus (Advokatkontoret **X7**) og i den forbindelse var kommet i kontakt med advokat **X1**.

Advokat **X6** oplyste mig, at han gennem advokat **X1** havde fået en henvendelse i en verserende straffesag for Østre Landsret, men at han ikke selv havde møderet, hvorfor han skulle finde en anden egnet advokat. Han spurgte mig i den forbindelse, om advokat **A4** havde møderet og i givet fald, om **A4** kunne give møde. Der var tale om en lang række datoer, hvorfor jeg lovede at vende hurtigt tilbage.

Et par timer senere kontaktede jeg advokat **X6** og oplyste, at advokat **A4** kunne deltage alle de nævnte dage. **X6** forespurgte herefter, om jeg eventuelt kendte yderligere en advokat med møderet og erfaring med straffesager, og i givet fald, om jeg ville viderebringe forespørgslen. Da advokat **A5** tidligere har været tilknyttet vores advokatkontor, samt har stor erfaring med straffesager, rettede jeg henvendelse til **A5**, der ligeledes bekræftede sin deltagelse i de nævnte dage.

Idet jeg bemærkede, at første retsdag allerede var den førstkommande tirsdag (den 19. august 2014) og herefter stort set hver anden dag frem, var jeg bekymret for, om advokat *A4* ville have mulighed for at sætte sig ind i sagen på dette fremskredne tidspunkt.

Jeg bad derfor om, at der blev sat et møde op med advokat *X1* da denne angiveligt havde oplyst til advokat *X6*, at han i forbindelse med sagen, både for By- og Landsret, havde udarbejdet en lang række notater. Mødet blev aftalt til dagen efter, mandag den 18. august 2014 i lokaler tilhørende Retten i Holbæk.

Under mødet oplyste advokat *X1*, at han ønskede at stå til rådighed under sagen og gerne ville assistere med oversigter, diagrammer, redegørelser samt diverse udkast. Da mit kontor ikke på daværende tidspunkt havde ledige ressourcer, og da personen var blevet anbefalet af advokat *X6* accepterede jeg advokat *X1's* tilbud. På *X1's* initiativ, omfattede denne mulighed også advokat *A5*.

Jeg meddelte *A5*, at han havde mulighed for at købe assistance, han ville dog gerne se tiden an. Advokat *A4* blev ikke spurgt, da han ikke beskæftiger sig med resourcefordelingen på kontoret, men primært er i retten eller på anden vis væk fra kontoret. Den fremlagte aftale er derfor hverken blevet vist eller omtalt for hverken advokat *A5* eller advokat *A4*.

Da det efterfølgende viste sig, at advokat *X1* selv er forurettet i sagen, samt i øvrigt intet foretog sig, anså jeg aftalen for bortfaldet og havde ingen kontakt til advokat *X1*, førend denne via en sekretær fremsendte et udkast til en fornyet aftale.

Idet udkastet til fornyet aftale blev fremsendt fra advokat *X6's* advokatkontor, kontaktede jeg advokat *X6* der oplyste, at han intet kendte til sagen samt at advokat *X1* havde deponeret sin bestalling.

X1 var i øvrigt ikke længere tilknyttet advokatkontoret, som advokat *X6* var ved at afvikle. Jeg anvendte herefter ikke yderligere tid på at undersøge eller svare i sagen. Der er siden ikke modtaget yderligere fra *X1's* side.

Advokat *A5* og advokat *A4* blev ikke orienteret om denne henvendelse, idet den blev modtaget i min ferie.

Det kom derfor som en overraskelse for mig, at dette pludselig har udviklet sig til en tiltale af *X1* og jeg skal derfor samtidig erklære, at jeg intet kendskab har til hverken *X1's* forbindelse, involvering eller motiver for en sådan sag. Jeg har siden den 18. august 2014 hverken set, hørt eller talt med *X1*.

Henset til sagens karakter på nuværende tidspunkt, skal jeg naturligvis beklage udformningen af aftalen, og alene undskylde dette med, at aftalen blev lavet under stor hast og at den var lavet i forvejen af *X1* der i øvrigt indskrev en del håndskrevne bemærkninger. Grundet mit ringe kendskab til af-

regning og arbejdsmetode i straffesager, overvejede jeg ikke den forbindelse den karakter, som sagen optræder i nu. Jeg havde den opfattelse, at vores kontor med aftalen fik mulighed for at købe assistance fra en anden advokat med indgående kendskab til sagens behandling ved både By- og Landsret. Jeg var derfor på det pågældende tidspunkt alene fokuseret på, at kontoret havde adgang til tilstrækkelige ressourcer, samt at dette blev tilbudt fra en advokat med kendskab til sagen. Da det efter kort tid viste sig, at den pågældende person ikke opfyldte aftalen, samt at *A4* oplyste, at han ikke havde behov for ekstern bistand, foretog jeg mig ikke yderligere.

Der er naturligvis aldrig sket nogen form for afregning eller betaling til selskabet *X4 APS*, *X1* eller andre, ligesom der ikke er modtaget nogen form for opkrævning i relation til denne sag."

I brev af 21. oktober 2014 fra advokat *A4* til landsretten hedder det:

"Hermed fremsendes min redegørelse for mit kendskab til de forhold, der fremgår af Fane 53, tillægsekstrakt 3. Min redegørelse er inddelt i følgende afsnit:

1. Måden, hvorpå jeg fik sagen
2. Mit manglende kendskab til de såkaldte "salær-aftaler"

AD 1): MÅDEN, HVORPÅ JEG FIK SAGEN:

Søndag den 17. august 2014 forespurgte min kollega, advokat *A9*, om jeg kunne indtræde som beskikket forsvarer i en sag ved Østre Landsret med kort varsel. Sagen skulle starte to dage senere, den 19. august 2014. Efter at have gennemgået min kalender svarede jeg samme aften, at det godt kunne lade sig gøre, men at jeg naturligvis gerne ville tale med tiltalte omkring sagen, herunder omfanget og intensiteten, før min endelige stillingtagen hertil.

Jeg blev oplyst af *A9* at forespørgslen på en forsvarsadvokat oprindeligt kom fra advokat *X6* der kendte en af de implicerede advokater i sagen. Advokat *X6* var selv blevet spurgt, om han kunne føre sagen, men da han ikke havde møderet, spurgte han *A9*, om han kunne føre sagen. Da *A9* heller ikke havde møderet, foreslog han, at jeg blev bragt i spil som beskikket forsvarer for tiltalte.

Mandag den 18. august 2014 blev jeg tidligt om formiddagen ringet op af *T6*, der forklarede, at han ringede på vegne af *T4* *T6* ville med opkaldet fortælle, at hvis jeg havde nogle spørgsmål, herunder ønskede informationer fra By- eller Landsrettens behandling af sagen, måtte jeg endelig sige til, så skulle han nok være behjælpelig. Jeg svarede høfligt, at det var et pænt tilbud, men at jeg ønskede at diskutere sagens anliggender med min egen klient. *T6* kvitterede med at sige, at jeg skulle tage mig godt af *T4* som havde det psykisk hårdt med sagen. Herefter blev samtalen afsluttet. Samtalen varede – som jeg husker det - et par minutter.

Kort efter opkaldet fra T6 blev jeg ringet op af T4, der forklarede, at han ønskede at skifte advokat af personlige årsager, og at han havde fået anbefalet mig. Vi talte om sagen, og jeg bekræftede, at jeg gerne ville indtræde.

Herefter sendte T4 sin anmodning om advokatskifte til Østre Landsret, og jeg bekræftede, at jeg stod til rådighed som ny advokat for T4

Tirsdag den 19. august 2014 blev jeg beskikket forsvarer for T4

AD 2): MIT MANGLENDE KENDSKAB TIL DE SÅKALDTE "SALÆR-AFTALER":

Jeg blev for ca. 4 uger siden i en kaffepause i Landsretten forespurgt af advokat A2, om jeg havde kendskab til et rygte om en salæraftale mellem min klients tidligere advokat og øvrige advokater. Jeg svarede, at jeg intet kendskab havde til dette rygte, men bad ham uddybe rygtet, da det lød interessant. Advokat A2 svarede, at han blot ville blot høre, om jeg vidste noget om eventuelle salær-aftaler. Jeg gentog, at jeg intet kendskab havde til dette.

Dette svar står jeg fortsat ved.

Jeg har frem til min modtagelse af Fane 53, tillægsekstrakt 3, heller intet kendskab haft til:

- A) "Tillæg til Aftale"(Fane 53, tillægsekstrakt 3, side 32)
- B) Mail fra X8 (Fane 53, tillægsekstrakt 3, side 33 ff.)

For en god ordens skyld bemærkes:

- At jeg har bedt min kollega, advokat A9, om selvstændigt at udarbejde en redegørelse til Landsretten omkring Fane 53, tillægsekstrakt 3, side 32 ff., da jeg intet kendskab har til forløbet omkring disse dokumenter,
- At jeg aldrig har talt eller skrevet med advokat X1 eller andre, der ønskede at indgå en salæraftale med undertegnede,
- At det ikke er min håndskrift, der fremgår af dokumenterne,
- At jeg ikke har indgået nogen salæraftale – hverken mundtligt eller skriftligt – vedrørende nærværende sag, og
- At jeg i det hele kan afvise alle beskyldninger, der skulle kunne beklikke min habilitet som beskikket forsvarer for T4

Jeg står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål eller kommentarer."

Tiltalte T4 har i et brev af 23. oktober 2014 til landsretten oplyst blandt andet, at han kan bekræfte sin tillid til advokat A4 og at han gerne vil have A4 som forsvarer i sagen.

I brev af 21. oktober 2014 fra advokat **A5** til landsretten hedder det:

” **X9** -sagen – redegørelse angående dokumenter i tillægsekstraktens fane 53.

Her kommer jeg med den redegørelse, som landsretten bad om i retsmødet i dag den 21. oktober 2014 vedrørende forsvarernes habilitet og beskikkelse.

Siderne omtalt i denne redegørelse henviser til tillægsekstraktens fane 53:

Konklusionerne er:

- 1) Jeg har ikke indgået aftale eller tillæg vedr. deling af salær (side 32-35).
- 2) Jeg har ikke underskrevet de fremlagte aftaler eller tillæg (side 32-35).
- 3) Første gang jeg blev bekendt med eksistensen af aftalerne og tillæg (side 32-35), herunder blev bekendt med, at mit navn optrådte i disse dokumenter, var da jeg læste dokumenterne i tillægsekstraktens fane 53, altså i går, den 20. oktober 2014.
- 4) Jeg har heller ikke indgået andre aftaler om deling af salær.
- 5) Jeg er ikke blevet kontaktet af nogen med krav om, eller opfordring til, at dele salær.

Uddybende oplysninger om forholdene omkring min beskikkelse

Jeg kender **A4** fra et erhvervsnetværk.

Gennem **A4** blev jeg introduceret for hans kollega i **X5**, **A9**.

I en kort periode var jeg sideløbende med drift af mit eget advokatfirma ansat i **X5** med det formål at føre **X5**'s straffesager.

Da der efter et stykke tid kun var kommet to sager (en straffesag jeg førte i byretten og en civil sag jeg førte i landsretten) besluttede vi engang i sommeren 2014 at ansættelsen skulle ophøre. Dette skete i god fælles forståelse.

Medio august blev jeg kontaktet af **A9**

A9 fortalte om en større straffesag om påstået økonomisk kriminalitet, hvor et par af de tiltalte ønskede at skifte forsvarer.

A9 spurgte, om han skulle anbefale mig til sagen. Det viste sig at være **X9**-sagen.

Jeg blev gjort bekendt med retsdagene og sagde ja til, at **A9** gerne måtte anbefale mig.

A9 fortalte, at det enten var som reserveforsvarer eller som forsvarer for en af de tiltalte, som ønskede at skifte advokat.

På et tidspunkt i disse dage – formentlig 18. august 2014 – blev jeg ringet op af **T6**. **T6** fortalte, at han var en af de tiltalte i sagen, og han hjalp medtiltalte **TS**, med at finde en ny advokat, fordi **TS** var træt af den nuværende.

Jeg husker det som en kort samtale, hvor jeg gav besked om, at jeg forud for beskikkelsen ville have en personlig samtale med **TS**.

Herefter mødtes jeg med **TS** den 19. august 2014 om morgenen.

TS fortalte, at han synes, der var en dårlig kemi mellem ham og hans forsvarer, og at han følte at hans forsvarer var for passiv. Jeg fortalte **TS** om min relevante erfaring, og **TS** sagde, at han ønskede mig som ny forsvarer.

Som landsretten er bekendt med blev jeg herefter beskikket i retsmødet dne 19. august 2014.

Ovennævnte er som jeg ser det et sædvanligt forløb, der ikke giver anledning til at betvivle hverken min habilitet eller min beskikkelse.

20. oktober 2014 – tillægsekstraktens fane 53

I går, den 20. oktober 2014, blev jeg bekendt med dokumenterne i tillægsekstraktens fane 53.

Indholdet er landsretten bekendt.

Det gav mig selvfølgelig anledning til at tænke sagsforløbet igennem.

Herved husker jeg, at **AK** på et tidspunkt før min beskikkelse (sikkert den 18. august 2014) nævnte, at – ifølge min hukommelse – en revisor havde fulgt **XQ** – sagen og havde et godt kendskab til den. Derfor ville han gerne tilbyde nogle eksterne ydelser i form af at skabe overblik over sagen.

Det var ikke noget jeg tillagde vægt den gang, eller har tænkt over igen før i går den 20. oktober 2014. Der blev heller ikke nævnt noget navn i den forbindelse, og jeg indgik som nævnt ikke nogen aftale om at købe ydelser af denne person eller andre.

Tvært imod kan jeg oplyse, at jeg allerede efter gennemgang af dommen i **XQ**-sagen fra Retten i Næstved, herunder den vedlagte pengestrømsanalyse og derefter gennemgang af anklagemyndighedens forelæggelse for landsretten konstaterede, at jeg ikke ville få behov for at købe ekstern bistand i forbindelse med **XQ** –sagen, hvilket man jo også skal være varsom med, da forsvarerhvervet som bekendt er personligt.

Jeg kan stille adgangskoder til såvel min daglige bogføring som til min netbank til rådighed for at kunne understøtte dette.

Denne del af sagen begyndte således for mig i går, den 20. oktober 2014, da A4 kontaktede mig per SMS, og deri spurgte om jeg havde tid til et møde. Vi aftalte et møde på mit kontor kl. 14.

I mellemtiden havde jeg læst dagens post, herunder retsbogen fra den 20. oktober 2014 fra Østre Landsret. Herefter kunne jeg selvfølgelig godt regne ud, hvad mødet skulle dreje sig om.

På mødet kl. 14. fortalte A4, at han intet kendskab havde til hverken aftalen eller tillæg (side 32-35).

A9 deltog også på mødet. Jeg udtrykte forundring over, at mit navn var nævnt i aftalen og tillæg (side 32-35).

A9 erklærede sig enig i, at jeg ikke var bekendt med aftalen eller tillæg (side 32-35) og beklagede dette. A4 bekræftede også, at jeg ikke var part i aftalen.

Om aftenen i går den 20. oktober 2014 holdt jeg møde med min klient. T5

Jeg spurgte T5 på ny til hans motivation for forsvarerskiftet T5 bekræftede, at det var ham selv, der havde ønsket en ny forsvarer og at han var tilfreds med valget, hvilket jeg selvfølgelig er glad for.

Efter retsmødet i dag den 21. oktober 2014 kørte jeg ud til advokat A9, og bad ham skrive den forklaring han gav mig til landsretten.

Sammenfatning

Som følge af ovennævnte mener jeg ikke, at jeg kan kritiseres for noget i forløbet.

Derfor mener jeg også, at der ikke er grund til at anfægte hverken min beskikkelse som forsvarer for T5 eller min habilitet.”

Advokat A5 har i brev af 31. oktober 2014 henvist til sin redegørelse af 21. oktober 2014 og har supplerende anført blandt andet, at der foreligger samstemmende forklaringer om, at han ikke kendte til den omhandlede aftale, hvori han heller ikke er part, og at dette entydigt understøttes af resultaterne af politiets efterforskning. Advokaten har endvidere fremsat bemærkninger vedrørende retsplejelovens § 734 og § 736, og anmodet om, at en eventuel kendelse om afbeskikkelse af ham tillægges opsættende virkning.

Tiltalte T5 har i den redegørelse, der var vedlagt advokat A5's e-mail af 3. november 2014, redegjort for omstændighederne vedrørende hans valg af forsvarer i ankesagen.

I brev af 22. oktober 2014 fra advokat A7 hedder det:

"I ovennævnte sag henviser jeg til retsbogen af g.d. og jeg skal i den forbindelse ved nærværende fremkomme med min redegørelse til forholdet omkring min beskikkelse.

Som det fremgår af fane 53 side 46 blev den 19. juni 2014 kontaktet af advokat X1 med krav om andel mit salær, og mit kortfattede svar "Ikke forstået!" findes på side 44.

Dette foranledigede endnu en skrivelse af 1. juli 2014 fra advokat X1 hvilken skrivelse findes på side 47.

Mit svar herpå af 9. august 2014 findes på side 40, hvor jeg afviser kravet, bl.a. med henvisning til, at T7'S henvendelse til mig var sket på baggrund af advokat X2'S anbefaling.

Da jeg modtog advokat X1'S skrivelse af 1. juli 2014 kontaktede jeg såvel klienten som advokat X2 for at være sikker på, at det forholdt sig således, hvilket de begge bekræftede, i hvilken forbindelse advokat X2 videregav T7'S sms af 31. oktober 2013, hvilken sms har følgende indhold: "Hej X2. Jeg er ved at skifte forsvarsadvokat til A7 - som du anbefalede. (X9 -sagen). Tak for din rådgivning. Med venlig hilsen T7".

Jeg har ikke herefter modtaget yderligere henvendelser fra advokat X1, men min klient er henover sommeren 2014 en del gange blevet kontaktet af T6, som lagde pres på min klient, for at få ham til at skifte forsvarer, hvilket min klient ikke ønskede eller for den sags skyld ønsker.

Jeg vedlægger i den forbindelse T7'S erklæring af d.d. vedrørende hans oplevelse af sagsforløbet.

Jeg bemærker for god ordens skyld, at jeg helt tilbage i sommeren 2013 blev kontaktet af advokat A12 som jeg kender tilbage fra min studietid, og som jeg nogle måneder forinden havde siddet i en større straffesag med i Vestre Landsret.

A12'S ærinde var, om jeg kunne være interesseret i, at blive reserveforsvarer i en stor straffesag i Østre Landsret, hvilket jeg bekræftede min interesse for. Jeg var ikke på dette tidspunkt bekendt med, hvilken sag, der var tale om, men jeg har efterfølgende kunnet konstatere, at det var X9 -sagen, men reserveforsvarerbeskikkelsen faldt, uden at jeg er bekendt med baggrunden, som bekendt aldrig på plads.

Det gjorde derimod beskikkelsen for T7 4 måneder senere, men dette skete alene på min klients eget initiativ, og på baggrund af advokat X2'S anbefaling.

Jeg skal på den baggrund bestride, at min beskikkelse for T7 kan anfægtes.

Kopi af nærværende skrivelse er d.d. fremsendt til Statsadvokaten og mine medforsvarere.”

Den i brevet omtalte erklæring fra tiltalte T7 er dateret 22. oktober 2014 og indeholder en redegørelse for omstændighederne vedrørende hans valg af forsvarer i ankesagen.

Advokat A2 har i brev af 24. oktober 2014 til landsretten oplyst, at der ikke - udover de oplysninger fra advokaten og tiltalte T2 som indgår i fane 53 - har været henvendelser til advokaten eller tiltalte T2 svarende til eller lig med det i fane 53 omhandlede vedrørende deling af advokatsalær eller udtræden af sagen. Advokaten har endvidere oplyst, at han kun har kendskab til X1 fra retsmøder i byretten, hvor X1 afgav vidneforklaring.

Advokat A8 kontaktede den 22. oktober 2014 Østre Landsrets 19. afdeling telefonisk, og under en samtale med en af afdelingens dommere fremkom advokat A8 med forskellige oplysninger til sagen. Advokaten oplyste blandt andet, at han i relation til beskikkelsen som reserveforsvarer var blevet kontaktet af T6 med krav om, at advokaten skulle betale en del af sit salær som betingelse for hvervet. Dette havde advokaten afvist. Advokaten udtalte under telefonsamtalen desuden, at han frygtede T6. Dommeren bad advokaten om at inddrage de telefonisk meddelte informationer i en skriftlig redegørelse til landsretten.

I advokat A8's e-mail af 22. oktober 2014 til Østre Landsret hedder det:

”Til Østre Landsret, anklagemyndigheden og sagens øvrige forsvarere

I anledning af Østre Landsrets retsbog af 21. ds. i ovennævnte sag kan jeg oplyse, at jeg første gang stiftede bekendtskab med sagen ved en henvendelse fra T7 med anmodning om, at jeg indtrådte som hans beskikkede forsvarer. Jeg accepterede dette, modtog beskikkelse samt sagens akter og nåede - efter gennemlæsning af sagen - at afholde et møde med vedkommende. Efter nogle forgæves opkald erfarede jeg, at T7 havde skiftet forsvarer til advokat A10. Jeg havde herefter intet med sagen at gøre, indtil jeg fik en forespørgsel om, hvorvidt jeg måtte ønske at virke som reserveforsvarer i sagen. Hertil takkede jeg ja og en anmodning herom blev tiltrådt af sagens øvrige forsvarere, hvorefter jeg modtog beskikkelse.

Forespørgslen kom fra min ansatte advokat X10, som ved sin tiltrædelse på mit kontor havde været portrætteret i T6 som kender advokat X10 perifert fra studietiden, kontaktede efter læsning af portrættet i advokat X10 med forespørgsel om, hvorvidt han ønskede at være reserveforsvarer, så han kunne komme godt fra start. Advokat X10 har ikke møderet for landsretten endnu, hvorfor han måtte takke nej. Da jeg allerede – via min besiddelse for T7 – havde kendskab til sagen, blev jeg herefter spurgt om, hvorvidt jeg ønskede at være reserveforsvarer. Hertil takkede jeg som nævnt ja under forudsætning af samtykke fra sagens øvrige forsvarere.

På et tidspunkt – jeg erindrer ikke datoen – blev jeg kontaktet af T6 med forespørgsel om, hvorvidt jeg eller advokat X10 kunne bistå i en civilretslig sag. Henset til at jeg var reserveforsvarer, hvilket kunne føre til en uheldig sammenblanding af interesser og salær samt, at mit kontor alene behandler straffesager, valgte vi at takke nej. T6 – som efter min opfattelse ikke havde tænkt tanken - accepterede dette uden videre og er ikke drøftet siden.

Jeg har som reserveforsvarer talt med alle sagens tiltalte – dels om sagen dels om ikke sagsrelevante forhold. Dette er selvsagt sket uformelt og på et ganske overfladisk plan og uden skjulte hensigter.

Jeg har omvendt ikke talt, skrevet eller på anden måde været i kontakt med advokat X1. Jeg kender ham ganske enkelt ikke.”

Under en telefonsamtale senere den 22. oktober 2014 mellem advokat A8 og den af afdelingens dommere, som tidligere på dagen havde talt med advokaten, forklarede advokaten, at der ikke var tale om, at han personligt af T6 var blevet mødt med krav om betaling af en del af sit salær. Hans drøftelser med T6 om salær havde alene relateret sig til den i den skriftlige redegørelse nævnte civile sag, som han ikke ville påtage sig. Advokat A8 vedgik, at han muligvis havde været uklar herom under den første telefonsamtale med afdelingens dommer.

Den 26. oktober 2014 kontaktede advokat A8 telefonisk retsformanden i Østre Landsrets 19. afdeling. Under samtalen oplyste advokaten blandt andet, at han vist først i februar måned 2014 havde sendt et brev eller en e-mail til T6, hvor advokaten havde afvist T6's krav om betaling af 20 % af forsvarersalæret. Advokaten oplyste endvidere, at T6 vedvarende havde henvendt sig om betalingen og foreslået modeller for, hvordan en sådan betaling kunne ske "lovligt". Advokaten forklarede, at han i et forsøg på at holde T6 hen havde "small-talket" med T6 og bl.a. havde fortalt lidt om sin egen familie, herunder om børnenes skolegang. Det sidste var

i forbindelse med, at T6 havde fremhævet, at ens hjem og familie er det vigtigste, herunder at man ikke skal stå i en situation, hvor man skal gå fra hus og hjem.

Advokaten oplyste, at T6 flere gange havde henvist til, at han havde forbindelse til kriminelle personer, der kunne bistå ham. Advokaten havde i begyndelsen ikke tillagt dette betydning, men to episoder, der fandt sted lige inden sommerferien 2014, havde virket påfaldende på advokaten. Den ene episode angik fundet af en aflivet kat ved hoveddøren til advokatens hus, og den anden episode angik en kontakt fra en ukendt mand til advokatens datter, medens datteren var i skole.

Advokaten oplyste, at han var blevet kontaktet på en stadig mere insisterende måde af T6, der havde krævet, at den "aftalte" betaling måtte ske, og at han havde styr på både advokater og vidner i sagen. Advokaten forklarede i tillæg til dette, at han har følt og føler sig meget presset. Efter sommerferien, dvs. i august 2014, blev advokaten på ny opsøgt af T6 og grundet presset havde advokaten for at få fred betalt 25.000 kr. til T6, som imidlertid også efter betalingen havde fortsat sit pres på advokaten for at få yderligere betaling og herunder truet med "afsløring".

Det fremgår af SØIK's brev af 31. oktober 2014, at der på baggrund af de fremkomne oplysninger foreligger mistanke om overtrædelse af straffelovens § 281, og at sagen herom er overdraget til Københavns Politi. Det fremgår endvidere, at SØIK har henstillet til landsretten at overveje advokat A8's habilitet som reserveforsvarer i sagen. Det fremgår af politirapport af 30. oktober 2014 vedrørende afhøring af advokat A8, at denne har forklaret blandt andet, at han i august 2014 betalte 25.000 kr. til T6. Advokatens oplysninger til politirapporten er i det væsentlige i overensstemmelse med de oplysninger, som advokaten fremkom med under telefonsamtalen den 26. oktober 2014.

Landsrettens begrundelse og resultat

Indledningsvis bemærkes, at landsretten finder, at varetagelsen af forsvarerhvervet for en tiltalt i en straffesag forudsætter, at retten har tillid til, at hvervet udøves i overensstemmelse med reglerne i retsplejeloven, herunder retsplejelovens kapitel 66 om "Sigtede og hans forsvar".

Det er herved landsrettens opfattelse, at en aftale, hvorefter en del af det salær, der tilkommer den beskikkede forsvarer for udførelsen af forsvarerhvervet, skal videreoverdrages til en angiven forurettet, der som vidne i sagen skal afgive forklaring for retten, eller til en tiltalt vil være i strid med retsplejelovens § 734, stk. 1, eller princippet heri, jf. herved retsplejelovens § 61.

Advokat A6 advokat A3 og advokat A2

Landsretten finder, at der ikke foreligger nogen oplysninger, der giver anledning til at rejse tvivl om disse forsvareres habilitet.

Advokat A1

Landsretten finder endvidere ikke grundlag for at antage, at advokat A1 savner fornøden habilitet til at virke som forsvarer i sagen.

Advokat A7

Advokat X2 har ifølge en af ham underskrevet politirapport af 11. september 2014 forklaret blandt andet, at advokat A7 til ham har oplyst blandt andet, at A7 i oktober 2013 forud for sin beskikkelse som forsvarer for T7 var mødt med krav fra X1 om betaling af en del af sit salær som betingelse for beskikkelsen, og at han på et tidligere tidspunkt var blevet kontaktet af advokat A12 om et tilbud om at blive reserveforsvarer i sagen mod betaling af 20 % af sit salær til X1 hvilket X1 også havde bedt advokat A12 om at betale i forbindelse med hans beskikkelse, at A7 senere, da X1 krævede betaling, fortalte advokat X2 at han var meget usikker på, hvad han skulle gøre, og at han var bange for, at han allerede var involveret i "sagen" og således ville skade sig selv, hvis han orienterede SØIK og Østre Landsret, at advokat A7 ved en senere lejlighed spurgte ham, om ikke han hellere skulle betale X1 for at undgå ballade, og at advokat X2 var sikker på, at advokat A7 på tidspunktet for afhøringen ikke havde betalt noget til X1

Landsretten finder, at advokat X2'S forklaring sammenholdt med sagens øvrige oplysninger giver anledning til at rejse tvivl om advokat A7'S habilitet til at virke som forsvarer i sagen. Uanset det af advokat X2 forklarede, som advokat A7 ikke har kommenteret i sit brev af 22. oktober 2014 til landsretten, finder landsretten imidlertid, at der ikke efter de for landsretten foreliggende oplysninger er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at advokat A7 savner fornøden habilitet til at virke som forsvarer i sagen.

Advokat A4 og advokat A5

Landsretten lægger efter de foreliggende oplysninger, herunder advokat A12'S brev af 25. august 2014 til X1, til grund, at der var en sammenhæng mellem advokat A13 og advokat A12'S afvisning af betaling af en del af deres salær til X1 og deres afbeskikkelse den 19. august 2014 og beskikkelsen samme dag af advokat A4 og advokat A5 som nye forsvarere for henholdsvis T4 og T5

Advokat A9, der sammen med advokat A4 driver advokatfirmaet X5, som advokat A5, også har været tilknyttet, har i sin redegørelse af 21. oktober 2014 over for landsretten oplyst, at beskikkelsen af advokat A4 og advokat A5 kom i stand, efter at han den 17. august 2014 blev kontaktet af advokat X6. Denne oplyste, at han var blevet kontaktet af X1 om egnede advokater til en straffesag i landsretten.

Advokat A9 har i sin redegørelse vedgået, at han den følgende dag mødtes med X1 hvor han underskrev den aftale af 18. august 2014, der er gengivet ovenfor. Advokat A9 har videre oplyst blandt andet, at han til dagligt fungerer som personaleansvarlig partner og ikke har erfaring med eller kendskab til straffesager, idet han alene beskæftiger sig med civile sager, og at advokat A4 ikke beskæftiger sig med ressourcefordelingen på kontoret, men primært er i retten eller på anden vis væk fra kontoret. Det fremgår videre af redegørelsen, at advokat A9 indgik aftalen uden forudgående drøftelse med advokat A4 og advokat A5 ligesom han ikke efterfølgende oplyste dem om aftalens indgåelse og heller ikke om X1'S fremsendelse den 3. september 2014 af tillægget til aftalen,

idet advokat **A9** da havde ferie. Endelig har advokat **A9** anført, at aftalen af 18. august 2014 blev til under stor hast, at den var lavet i forvejen af **X1**, der i øvrigt indskrev en del håndskrevne bemærkninger, og at advokat **A9** grundet sit ringe kendskab til afregning og arbejdsmetode i straffesager ikke overvejede den karakter, som sagen optræder i nu.

Det følger endvidere af advokat **A9'S** redegørelse, at han ikke efter den 18. august 2014 har drøftet aftalen med **X1** og at ikke aftalen ikke er fragået over for **X1** men at advokat **A9** har anset aftalen for bortfaldet, da det efterfølgende viste sig, at **X1** selv er forurettet i sagen og i øvrigt intet foretog sig.

Det fremgår af aftalen af 18. august 2014 blandt andet, at **X1'S** selskab **X4 APS** for relevant bistand i forbindelse med straffesagen honoreres med "et fast beløb på 7.000 kr. skriver syvtusinde kr. pr. afholdt retsmøde for begge advokater, hvor **A4** fungerer som forsvarer for **T4**, og **A5** som reserveforsvarer. ... Ydes der **A4** særskilt honorar for forberedelse modtager **X4 APS** 50 % heraf. For særskilt honorar for udfærdigelse af procedure modtager **X4 APS** 33 1/3 % heraf." Det fremgår af tillægget af 3. september 2014, der fremstår som underskrevet af alene **X1**, at honorering ændres blandt andet således, at der afregnes med 4.000 kr. pr. retsdag for såvel advokat **A4** som advokat **A5**, da sidstnævnte ikke som forudsat er blevet reserveforsvarer, men forsvarer for en tiltalt.

Advokat **A4** og advokat **A5** har begge over for landsretten erklæret, at de ikke har haft kendskab til aftalen før modtagelsen af ekstraktens fane 53 den 20. oktober 2014.

Landsretten finder efter en samlet vurdering af aftalens indhold og de anførte øvrige foreliggende omstændigheder, at det ikke er sandsynligt eller troværdigt, at advokat **A9** indgik aftalen af 18. august 2014 uden forudgående drøftelse med eller efterfølgende orientering af advokat **A4** og advokat **A5** om aftalen, efter hvis ordlyd de til sammen som et fast beløb skal betale **X1'S** selskab 7.000 kr. for hver retsdag, hvor de møder i sagen. Tilsvarende gælder tillægget til aftalen, der blev sendt til advokat **A9'S** e-mailadresse den 4. september 2014.

Landsretten lægger derfor til grund, at advokat A4 og advokat A5 var eller blev bekendt med aftalen af 18. august 2014 i nær tilknytning til beskikkelsen som forsvarere den 19. august 2014 uden at tage afstand fra aftalen og tilkendegive dette. Landsretten bemærker herved, at begge advokater ved beskikkelsen erklærede, at de i fornødent omfang havde sat sig ind i sagen, således at sagen kunne fortsætte umiddelbart efter ombeskikkelsen. Advokaterne måtte derfor have viden om, at X1 var vidne og angiven forurettet i sagen vedrørende betydelige beløb.

Landsretten finder, at der herefter foreligger omstændigheder, der medfører, at advokat A4 og advokat A5 savner fornøden habilitet til at virke som forsvarere i sagen, jf. retsplejelovens § 734, stk. 1, og at beskikkelsen af dem som forsvarere for henholdsvis T4 og T5 derfor må tilbagekaldes, jf. § 736, stk. 1, 1. led.

Advokat A8

Advokat A8 har oplyst blandt andet, at tiltalte T6 vedvarende har henvendt sig til ham om betaling af en del af hans forsvarersalær til T6, og at han i august 2014 grundet presset og for at få fred har betalt T6 25.000 kr.

Landsretten finder, at der herefter foreligger omstændigheder, der medfører, at advokat A8 savner fornøden habilitet til at virke som forsvarer i sagen, jf. retsplejelovens § 734, stk. 1, eller princippet heri, og at beskikkelsen af ham som reserveforsvarer for alle tiltalte i ankesagen derfor må tilbagekaldes, jf. § 736, stk. 1, 1. led.

T h i b e s t e m m e s:

Beskikkelserne af advokat A4 som offentlig forsvarer for T4 advokat A5 som offentlig forsvarer for T5 og advokat A8 som offentlig reserveforsvarer for alle tiltalte i ankesagen tilbagekaldes.

Sagen udsættes til den 14. november 2014 kl. 12.00 på modtagelse af skriftlig underretning fra tiltalte T4 og tiltalte T5 vedrørende deres eventuelle ønsker i relation til udpegning af nye forsvarere for sig samt de foreslåede advokaters oplysning

om, hvorvidt de vil kunne møde til hovedforhandling i ankesagen på de afsatte dage fra og med den 2. december 2014 til og med den 26. marts 2015, jf. om de afsatte dage i retsbog af 25. april 2014.

Det bemærkes, at landsretten – henset til de foreliggende oplysninger om habiliteten for de tidligere i landsretten beskikkede forsvarere for T5 og T4 – forbeholder sig at anmode de pågældende advokater om at afgive en erklæring vedrørende deres habilitet, ligesom landsretten vil kunne beskikke andre advokater som forsvarere end de foreslåede, herunder også under hensyn til sagens fremme.

Landsretten finder, at der for tiden ikke er grundlag for at beskikke en ny reserveforsvarer.

I forbindelse med beskikkelse af nye forsvarere for tiltalte T4 og tiltalte T5 agter landsretten at søge afklaret, i hvilket omfang den bevisførelse, der har fundet sted i tiden siden ombeskikkelserne den 19. august 2014, skal foretages på ny.

Det følger af det anførte, at den tidligere tilstræbte plan, hvorefter hovedforhandlingen kunne afsluttes, og sagen kunne optages til dom muligvis medio januar 2015, er bortfaldet, og at landsretten indtil videre fastholder alle afsatte retsdage i perioden fra og med den 2. december 2014 til og med den 26. marts 2015.

Landsretten tilstræber, at hovedforhandlingen med nye forsvarere for tiltalte T4 og tiltalte T5 kan afsluttes, således at sagen kan optages til dom den 26. marts 2015.

Da landsretten ikke anser det for realistisk, at hovedforhandlingen kan genoptages med nye forsvarere før tidligst den 2. december 2014, aflyses hermed de retsmøder i november måned, der ikke allerede er aflyst, dvs. retsmøderne den 18., 20., 25. og 27. november 2014.

Landsretten har overvejet, om det kan være mest hensigtsmæssigt at opdele sagen, således at tiltalte T5 og tiltalte T4 . udskilles af ankesagen til særskilt ankesag, mens ankesagen i øvrigt fremmes for de øvrige tiltalte. Landsretten har imidlertid fundet, at spørgsmålet om opdeling bør afvente beskikkelsen af nye forsvarere for de tiltalte T5 . og T4 , herunder de nye forsvareres vurdering af hvorvidt anke-

sagen kan optages til dom ultimo marts 2015 også for de tiltalte **T5** og **T4**

Sagen udsat på det angivne.

Retten hævet.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 04-11-2014

Janis Bjørnstad

Souschef